

2008. december 16., kedd

45. javasolja, hogy a part menti tagállamok biztosítsák a kiválasztott projektek széles körben ismertté tételét, és egyszerűsítsék a pénzeszközökhöz való hozzáférés eljárásait annak érdekében, hogy a magánfinanszírozók számára vonzóvá tegyék a part menti turizmusban rejlő lehetőségeket és elősegítsék a hatóságok és a magánszektor szereplői közti partnerségek, különösen a KKV-k kialakítását; javasolja a tengeri és part menti turizmus rekreációs hatásainak ismertetését az egészséges flóra és fauna biztosításának összefüggésében (elősegítve az ökoturizmust, a horgászturizmust, a bálnamegfigyelést stb.); úgy véli, hogy ezek a célkitűzések részét képezhetik a május 20-i Európai Tengerészeti Napnak;

46. felszólítja a környezetvédő csoportokat, a tengerhez kötődő gazdasági ágazatokat, a kulturális szervezeteket, a tudományos közösséget, a közösségi szervezeteket és a helyi lakosokat, hogy vegyenek részt a projekt valamennyi szakaszában, beleértve annak nyomon követését is, a projekt hosszú távú fenntarthatósága érdekében;

47. végül felszólítja a Bizottságot, hogy rendszeresen értékelje a part menti területek felé irányuló közösségi finanszírozás e területek regionális fejlődésére gyakorolt hatásának mértékét, a legjobb gyakorlatok terjesztése és a különböző szereplőket összekötő partnerségi hálózatok támogatása céljából, amire egy, a fenntartható part menti turizmust megfigyelő központ közreműködésével kerülne sor;

48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a Régiók Bizottságának.

Médiaműveltség a digitális világban

P6_TA(2008)0598

Az Európai Parlament 2008. december 16-i állásfoglalása a médiaműveltségről a digitális világban (2008/2129(INI))

(2010/C 45 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi UNESCO-egyezményre,
- tekintettel a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2007. december 11-i 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾, és különösen 2007/65/EK irányelv (37) preambulumbekzdésére a 89/552/EGK irányelv 26. cikkére,
- tekintettel az internet és az új online technológiák biztonságosabb használatát elősegítő többéves közösségi program létrehozásáról szóló, 2005. május 11-i 854/2005/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel az európai audiovizuális ágazatot támogató program végrehajtásáról (MEDIA 2007) szóló, 2006. november 15-i 1718/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel az európai audiovizuális és online információs szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról szóló, 2006. december 20-i 2006/952/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásra ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 332., 2007.12.18., 27. o.

⁽²⁾ HL L 149., 2005.6.11., 1. o.

⁽³⁾ HL L 327., 2006.11.24., 12. o.

⁽⁴⁾ HL L 378., 2006.12.27., 72. o.

2008. december 16., kedd

- tekintettel az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2006. december 18-i 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásra ⁽¹⁾,
 - tekintettel az „A digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítése” című, 2007. december 20-i bizottsági közleményre (COM(2007)0833),
 - tekintettel a „Médiapluralizmus az Európai Unió tagállamaiban” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2007)0032),
 - tekintettel az „i2010: európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért” című, 2005. június 1-jei bizottsági közleményre (COM(2005)0229),
 - tekintettel a médiakoncentrációról szóló 2002. november 20-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel 2005. szeptember 6-i állásfoglalására ⁽³⁾ a 2001–2002-es időszakra a 97/36/EK irányelv által módosított, határok nélküli televíziózásról szóló 89/552/EGK irányelv 4. és 5. cikkének alkalmazásáról,
 - tekintettel az analógról a digitális műsorszórásra történő áttérésről szóló, 2006. április 27-i állásfoglalására: Esély az európai audiovizuális politika és a kulturális sokszínűség számára ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az interkulturális kompetenciákról szóló, 2008. május 22-i tanácsi következtetésekre ⁽⁵⁾, és a digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítésére ⁽⁶⁾,
 - tekintettel az UNESCO médiaoktatásról szóló, 1982. évi grünwaldi nyilatkozatára,
 - tekintettel az UNESCO 2007-es párizsi napirendjére: Tizenkét ajánlás a médianeveléshez,
 - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának az információ és a kommunikáció modern világában a gyermekek felelős részvételéről szóló Rec(2006)0012. sz. ajánlására,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A6-0461/2008),
- A. mivel a média befolyásolja a társadalom mindennapjainak és a politikának az alakulását; mivel egy nagyfokú médiakoncentráció veszélyeztetheti a médiapluralizmust; és ezért a médiaműveltség a politikai kultúra és az uniós polgárok aktív részvétele szempontjából döntő fontosságú;
- B. mivel minden audiovizuális és nyomtatott, klasszikus és a digitális médiaágazat összemosódik egymással, és műszaki és tartami szempontból is a különféle médiaformák egymáshoz való közeledése megy végbe, és mivel az innovatív technológiák révén az új tömegtájékoztatási eszközök egyre inkább megtalálhatók az élet minden területén, és ezek az új médiumok feltételezik a felhasználók aktívabb szerepét, és mivel a közösségi oldalak, a blogok és a videojátékok is a média formái;
- C. mivel a fiatal médiafelhasználók számára az első információs forrás elsősorban az Internet, és e felhasználók a saját igényekhez szabott, de rendszerezetlen tudással rendelkeznek e média alkalmazásával kapcsolatban, míg a felnőttek főként a rádióból, a televízióból, az újságokból és magazinokból tájékozódnak; és mivel a médiaműveltségnek a média mai világában ezért egyaránt ki kell terjednie az új média kihívásaira, különösen az ahhoz kapcsolódó kommunikációs és kreatív részvételi lehetőségekre, valamint a továbbra is a polgárok fő információforrását képező hagyományos média által feltételezett ismeretekre is;

⁽¹⁾ HL L 394., 2006.12.30., 10. o.

⁽²⁾ HL C 25. E, 2004.1.29., 205. o.

⁽³⁾ HL C 193. E, 2006.8.17., 117. o.

⁽⁴⁾ HL C 296. E, 2006.12.6., 120. o.

⁽⁵⁾ HL C 141., 2008.6.7., 14. o.

⁽⁶⁾ HL C 140., 2008.6.6., 8. o.

2008. december 16., kedd

- D. mivel az új kommunikációs technológiák a kevésbé járatos felhasználókat rengeteg válogatás nélküli, azaz nem a fontosságuk szerint rendezett információkkal árasztják el, és mivel a túlzott mennyiségű információ ugyanolyan nagy problémát jelenthet, mint az információ hiánya;
- E. mivel az információs technológiák és média használata terén a mások jogait és szabadságát tiszteletben tartó jó oktatás jelentősen növeli az egyén szakmai képzettségét, nemzetgazdasági szinten pedig hozzájárul a lisszaboni célok eléréséhez;
- F. mivel a kommunikációs technológiákhoz való átfogó hozzáférés mindenki számára lehetővé teszi, hogy ily módon információkat közvetítsen és terjesszen világszerte, aminek révén minden internetfelhasználó potenciális újságíró lesz, és mivel a kielégítő médiaműveltség így nemcsak az információk megértéséhez, hanem médiatartalom létrehozásához és terjesztéséhez is szükséges, illetve egyedül a számítógépes ismeretek nem vezetnek automatikusan nagyobb médiakompetenciához;
- G. mivel a távközlési hálózatok fejlettségére és az információs és kommunikációs technológiák előretörésére való tekintettel nagy különbségek figyelhetők meg a tagállamok, de a régiók, különösen a távoli és vidéki területek között is, ami magában rejti a digitális szakadék folyamatos elmélyülésének kockázatát az Európai Unión belül;
- H. mivel az iskolák lényeges szerepet játszanak a kommunikációra képes és jó ítélőképességű emberek felnevelésében, és mivel a médianevelés, valamint az ikt-nek az oktatásba való bevonása és felhasználása terén nagy különbségek vannak a tagállamok és a régiók között, a médianevelés elsősorban olyan tanárokon keresztül történhet, akik maguk is járatosak és megfelelő képzésben részesültek ezen a területen;
- I. mivel a médianevelés döntő szerepet játszik az Európai Unión belüli magas szintű médiaműveltség elérésében, ami a politikai képzés fontos része, és segít az embereknek abban, hogy aktív polgárként tanúsított magatartásuk formálásban, valamint abban, hogy tisztában legyenek jogaikkal és kötelezettségeikkel; mivel a jól tájékozott, nagykorú polgárok a pluralista társadalom alapját képezik, és mivel a saját tartalmak és médiatermékek létrehozása révén olyan képességek sajátíthatók el, amelyek lehetővé teszik a professzionálisan létrehozott médiatartalmak alapelveinek és értékeinek mélyrehatóbb megértését;
- J. mivel a médiapedagógiai munka az idősebbek körében kevésbé bevett, mint a fiatalok körében, és mivel az idősek körében gyakran tapasztalhatók félelmek és korlátok az új médiaformákkal kapcsolatban;
- K. mivel a személyes adatok biztonságával kapcsolatos veszélyek egyre kifinomultabbak és egyre sokasodnak, és mivel ez nagy kockázatot jelent a kevésbé járatos felhasználók számára;
- L. mivel a médiaműveltség nélkülözhetetlen kulcsképeséget jelent az információs és kommunikációs társadalomban;
- M. mivel a média lehetőséget nyújt a világszintű kommunikációra és a világra való nyitásra, a demokratikus társadalmak alapjait képezi, és tudást, valamint információt közvetít, és mivel az új digitális média által kínált pozitív részvételi és kreatív lehetőségekre, és a polgárok politikai folyamatokban való részvételének ebből eredő javulására;
- N. mivel a jelenleg rendelkezésre álló adatok nem elegendőek ahhoz, hogy a médiaműveltség Európai Unióban tapasztalható helyzetéről pontos információkkal lehessen szolgálni;
- O. mivel a médiaműveltség döntő jelentőségét az UNESCO is elismeri, például a médianevelésről szóló grünwaldi nyilatkozatban (1982) és a 2007. évi „Párizsi Menetrend – Tizenkét ajánlás a médianeveléshez” című dokumentumban;

2008. december 16., kedd

Alapvető kérdések

1. üdvözlöi a Bizottság említett közleményét a digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítéséről, de javítást tart szükségesnek a médiaműveltség támogatását célzó európai koncepció kidolgozása során, különösen a klasszikus médiaformák bevonását és a médianevelés fontosságának elismerését illetően;
2. üdvözlöi a Tanács interkulturális kompetenciákról szóló 2008. május 22-i következtetéseit; elvárja, hogy a tagállamok nyomatékosan lépjenek fel a médiaműveltség előmozdításáért, és javasolja az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 89/552/EGK irányelvben meghatározott tagállami kapcsolattartó bizottság nevelési szakértőkkel való megerősítését;
3. sürgeti a Bizottságot, hogy fogadjon el ajánlást és fejlesszen ki cselekvési tervet a médiaműveltségről; felszólítja a Bizottságot, hogy 2009-ben megfelelő formában szervezze meg az audiovizuális médiaszolgáltatások kapcsolattartó bizottságának ülését az információcsere lehetővé tétele és a lehető leghatékonyabb együttműködés rendszeres alapon történő biztosítása érdekében;
4. kéri, hogy az audiovizuális és elektronikus kommunikáció szabályozásáért felelős hatóságok működjenek együtt a médiaműveltség javításában a különböző szinteken. elismeri, hogy különösen országos szinten kell kidolgozni a magatartási kódexeket és közös szabályozási kezdeményezéseket; hangsúlyozza, hogy minden érintett félnek részt kell vennie rendszeres kutatás támogatásában, valamint a médiaműveltség különböző szempontjainak és dimenzióinak rendszeres elemzésében;
5. azt javasolja a Bizottságnak, hogy a „Médiaműveltség” szakértői csoportot a médianevelési szempontok megvitatására is használja fel, és növelje a megbeszélések gyakoriságát, valamint rendszeresen tanácskozzon valamennyi tagállam képviselőivel;
6. megállapítja, hogy a politika és a médiakészítők, a rádió- és televíziótársaságok és a mediavállalkozások mellett mindenekelőtt a kis helyi intézmények, mint például a könyvtárak, népfőiskolák, a polgári, kulturális és médiaközpontok, az oktatási és továbbképző intézmények, a polgári média (például a nyílt csatornák) járulhatnak hozzá aktívan a médiaműveltség ösztönzéséhez;
7. a 89/552/EGK irányelv 26. cikkére tekintettel felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Unióban a médiaműveltség hosszú távú előmozdítása érdekében dolgozza ki a médiaműveltség mutatóit;
8. megállapítja, hogy médiaműveltség alatt azoknak a képességeknek a birtoklása értendő, amelyek a különféle médiaformák önálló használatához, a médiaágazat és a médiatartalmak különféle szempontjainak megértéséhez és kritikus értékeléséhez, valamint ahhoz szükségesek, hogy az egyén maga változatos keretben képes legyen kommunikálni, valamint médiatartalmakat létrehozni és elterjeszteni; megállapítja emellett, hogy a sok rendelkezésre álló forrásra való tekintettel mindenekelőtt arról a képességről van szó, hogy az új média adat- és képfolyamából célzott információkat tudjunk kiszűrni, és ezeket rendezni tudjuk;
9. hangsúlyozza, hogy a médianevelés a fogyasztói tájékoztatási politika, a szellemi tulajdonjogok tudatos és tájékozott kezelése, a polgárok aktív demokratikus részvétele és a kultúráközi párbeszéd kulcsfontosságú elemét képezi;
10. arra biztatja a Bizottságot, hogy az Unió valamennyi szervével, valamint a helyi és regionális közigazgatási szervekkel együttműködve építse ki a médiaműveltség előmozdítását célzó politikáját, és erősítse meg az együttműködést az UNESCO-val és az Európa Tanáccsal;

2008. december 16., kedd

Célcsoportok és célok

11. hangsúlyozza, hogy a médianevelési tevékenységekbe minden polgárt be kell vonni: a gyermekeket, a fiatalokat, a felnőtteket, az idősebbeket és a fogyatékkal élőket;
12. rámutat arra, hogy a médiaműveltség nem hivatalosan a média által kínált szolgáltatások kiválasztásába történő bevezetéskor kezdődik – hangsúlyozva e tekintetben a szülők médianevelésének fontosságát, akik meghatározó szerepet játszanak a gyermekek médiahasználati szokásainak alakításába –, és az iskolai környezetben és az egész életen át tartó tanulás során folytatódik, és erősödik a nemzeti és állami hatóságok, valamint a szabályozó hatóságok tevékenysége, továbbá a média területén működő szereplők és intézmények munkája révén;
13. megállapítja, hogy a médianevelés célja a média és annak tartalmainak hozzáértő és kreatív kezelése, a médiatermékek kritikus elemzése, a médiaipar működésének megértése és médiatartalmak önálló előállítása;
14. azt ajánlja, hogy a médianevelés adjon tájékoztatást a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartásának jelentőségéről is, és foglalja magában az Internetre, az adatbiztonságra, a magánszféra védelmére, valamint az információs önrendelkezési jogra vonatkozó felvilágosítást is; hangsúlyozza, hogy a médiával kapcsolatos új készségek felhasználóiban tudatosítani kell az információbiztonsághoz és a személyes adatok biztonságához, valamint az interneten keresztül terjedő erőszakkal kapcsolatos kockázatokhoz fűződő esetleges veszélyeket;
15. rámutat arra, hogy a reklám nagy helyet foglal el a média által kínált szolgáltatások körében; hangsúlyozza, hogy a médiaműveltségnek a reklámokban alkalmazott eszközök és gyakorlatok értékeléséhez szükséges ismereteket is közvetítenie kell;

Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés szavatolása

16. felszólítja az európai politika felelőseit, hogy az információs és kommunikációs infrastruktúra kiépítésével, és különösen a kevésbé ellátott területeken a széles sáv rendelkezésre bocsátásával csökkentse a tagállamok, valamint a város és a vidék közötti digitális szakadékot;
17. megállapítja, hogy az állami gondoskodás részét képezi a széles sávú internethez való hozzáférés biztosítása is, amit széles körű és jó minőségű kínálatnak, valamint elérhető áraknak kell jellemeznük és követeli, hogy minden polgárnak legyen lehetősége egyszerű költségű széles sávú kapcsolat használatára;

Médianevelés az iskolákban és a tanárképzés részeként

18. hangsúlyozza, hogy a médianevelésnek a formális oktatás részét kell képeznie, amelyhez valamennyi gyermek hozzáfér, és amelynek valamennyi oktatási szinten a tanterv szerves alkotórészét kell képeznie;
19. kéri, hogy a médiaműveltség kilencedik kulcskompetenciaként kerüljön be az egész életen át tartó tanulás 2006/962/EK ajánlás szerinti európai referenciakeretébe;
20. azt ajánlja, hogy a médianevelés legyen a lehető legnagyobb mértékben gyakorlati irányultságú, és azt kössék össze gazdasági, politikai, irodalmi, társadalomtudományi, művészeti és információtechnológiai tárgyakkal, és több tárgyat felölelő, iskolán kívüli projektekkal összekapcsolt megközelítést javasol;
21. az oktatási intézményeknek javasolja, hogy – mint a médiaműveltség gyakorlati oktatására szolgáló intézkedést – támogassák a médiatermékek előállítását (a nyomtatott, audiovizuális és új médiumok területén) diákok és tanárok bevonásával;

2008. december 16., kedd

22. felszólítja a Bizottságot, hogy a médiaműveltség mutatóinak a beharangozott elkészítésekor vegye figyelembe mind az iskolai oktatás minőségét, mind a tanárok e területen való képzését;
23. megállapítja, hogy a pedagógiai és oktatáspolitikai szempontok mellett fontos szerepet játszik a technikai felszereltség és az új technológiákhoz való hozzáférés is, és hangsúlyozza, hogy jelentősen javítani kell az iskolai infrastruktúrát, hogy minden iskolás gyermeknek lehetővé tegyék a számítógépekhez, az internethez, a nagy sebességű széles sávú szolgáltatásokhoz, az ikt-hez, valamint a megfelelő oktatáshoz való hozzáférést;
24. hangsúlyozza, hogy a speciális iskolákban különösen fontos a médianevelés, mivel számos fogyatékoság esetében a kommunikációs akadályok áthidalásában jelentős funkciót tölthet be a média;
25. azt ajánlja, hogy minden oktatási szint tanárainak a képzésébe építsenek be kötelező médiapedagógiai modulokat, hogy intenzív képzést érjenek el; felszólítja ezért az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy a tanárok minden szakon és iskolatípusnál részesüljenek képzésben az audiovizuális tanítási segédeszközök alkalmazásáról és a médianevelés problémáiról;
26. hangsúlyozza, hogy szükség van az információk, a bevált gyakorlatok és – az oktatás területén – a pedagógiai módszerek tagállamok közötti rendszeres cseréjére;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy a MEDIA program utódprogramjánál dolgozzon ki külön részt a médiaműveltség ösztönzésére, mert jelenlegi formájában a program csak kismértékben járul hozzá a médiaműveltség ösztönzéséhez; támogatja emellett a Bizottság azon erőfeszítéseit, hogy Media Mundus néven új programot dolgoz ki az audiovizuális területen folyó nemzetközi együttműködés támogatására; szorgalmazza, hogy az Európai Unió támogatási programjaiba, különösen a Comenius, az élethosszig tartó tanulás, az eTwinning, a biztonságosabb internet és az Európai Szociális Alap programokba hangsúlyosabban építsék be a médiaműveltséget;

Idősebbek médianevelése

28. hangsúlyozza, hogy az idősekkel végzett médiamunkára ott kell sort keríteni, ahol az idősek tartózkodnak, pl. egyesületekben, idősek otthonában, a védett önálló lakhatást biztosító intézményekben, szabadidős és hobbicsoportokban, a kezdeményezések keretében és a nyugdíjas körökben, és hogy vegyék figyelembe a résztvevők heterogén életkörülményeit és tapasztalatait;
29. megállapítja, hogy a digitális hálózatok különösen az idősebbek számára lehetőséget kínálnak arra, hogy kommunikatíván részt vegyenek a mindennapokban, és a lehető legtovább megőrizték önállóságukat;
30. utal arra, hogy az idős korban zajló médianevelésnél figyelembe kell venni az idősebb emberek életkörülményeit és tapasztalatait, valamint a médiákhoz fűződő saját kapcsolatukat;

*

* *

31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.